

reprezintă aproximativ 23% din PIB.

Presant și obligatoriu este ca autoritățile fiecărei țări să rezolve problema șomajului în rândul tinerilor, iar statele dezvoltate să păstreze o politică fiscală echilibrată, să continue reformele din sectorul financiar, reformele structurale și cele instituționale pentru a repara pagubele lăsate în urmă de criză și pentru a îmbunătăți competitivitatea.

Din păcate, oamenii percep situația economică, chiar la nivel mondial, că este tot confuză, ei neregăsindu-și încrederea, optimismul fiind foarte departe. Analizii economici acceptă că Europa "a ieșit de la terapie intensivă, dar riscurile unei boli cronice rămân persistente". Ca să se însănătoșească, bătrânul continent are nevoie urgentă de reluarea creșterii economice adevărate, concomitent cu o consolidare fiscală, care să conducă, într-un interval de timp mediu, la descreșterea datoriei publice și sustenabilitatea acesteia. Nu este ușor, ba dimpotrivă, dacă ne gândim că doar câteva țări au reușit să răspundă acestei provocări. Nu este cazul și țărilor din zona euro, care în acest an se îndreaptă către o recesiune blândă, fiindcă motoarele de creștere economică încă nu sunt turate la capacitatea potrivită. Mulți analiști anticipează că Portugalia va fi următoarea țară din zona euro intrată într-o criză severă, devenind "următoarea Grecia" până la sfârșitul acestui an. Economia Portugaliei se va contracta cu 3,3% în acest an, potrivit estimărilor oficiale, cea mai abruptă scădere din anii '70, cauzată în principal de măsurile de austeritate implementate de guvern în conformitate cu programul de asistență externă de 78 miliarde euro contractat de la UE și FMI. Probabil că acest prim acord va fi insuficient, iar țara va fi nevoită să ceară mai mulți bani de la UE și FMI.

Totodată, sistemul financiar este încă în plin proces de restructurare, nefinalizat, cu o puternică nevoie de capital proaspăt. 2012 va fi un an greu, în care datoria publică și privată vor trebui refinanțate, în care creditarea va fi restrictivă iar austeritatea fiscală nu va ajuta prea mult.

Guvernele din zona euro ar putea crește resursele combinate de finanțare ale celor două fonduri de urgență de la 500 miliarde de euro la aproape 700 miliarde de euro, încercând astfel să ajungă la un compromis între poziția Germaniei și presiunile de pe piețe și din afara UE. Miniștrii Finanțelor din zona euro și reprezentanții băncilor centrale vor discuta mărimea fondurilor de urgență - Fondul European pentru Stabilitate Financiară (EFSF) și Mecanismul European de Stabilitate (ESM) - la o întâlnire care va avea loc pe 30-31 martie la Copenhaga. ESM ar trebui să-și înceapă activitatea din iulie, cu un plafon de finanțare de 500 miliarde euro. EFSF, cu un plafon de creditare de 440 miliarde euro, va funcționa în paralel cu mecanismul permanent timp de un an, iulie 2012 - iunie 2013. Analizii financiari și statele care nu aparțin UE din grupul Grupul celor 20 de state dezvoltate reco-

mandă insistent liderilor europeni să combine resursele celor două fonduri pentru a obține o plasă de siguranță de 1.000 miliarde euro. Presiunile pentru constituirea unei plase de siguranță sunt consecința temerilor că state cu economii uriașe, ca Italia sau Spania, ar putea ajunge în situația de a avea nevoie de asistență externă sau de restructurarea datoriilor, și atunci, atât plafonul de 500 miliarde euro al fondurilor de urgență ale zonei euro, cât și resursele financiare actuale ale FMI, de 400 miliarde de dolari, ar fi insuficiente. Germania, cea mai mare economie europeană și principalul finanțator al măsurilor anti-criză din zona euro, se opune însă creșterii resurselor plasei de siguranță.

Nu este o noutate, dar se vorbește tot mai insistent și despre "o aterizare dură" pentru economia Chinei. Dezechilibrele din această țară, avertizează specialiștii, vor declanșa o nouă criză mondială. Bula imobiliară, datoriile uriașe către bănci și intervențiile statului sunt de ajuns pentru a deraia economia chineză. Doar datoriile ascunse ale statului au ajuns la 1.500 de miliarde de dolari. Vremurile grele n-au apus.

Dan Marian

